

Костюк Лариса
Букайло Уляна

ТРАДИЦІЇ
ПОЛІСЬКОГО СЕРПАНКУ

Рівне 2016

УДК 745.52
ББК 85.12 (4Укр)
К 727

Костюк Л. К. Традиції поліського серпанку : історико-краєзнавчий нарис / Л. К. Костюк, У. А. Букайло / Вступна стаття кандидата мистецтвознавства С. В. Виткалова. – Рівне : ПП «М.Дятлик», 2015. – 152 с.; іл.

Розглядається унікальний вид традиційного ткацтва населення північних районів Рівненщини – поліський серпанок: розкрито сутність цього виду декоративно-ужиткового мистецтва, його основні форми прояву, а також на прикладі творчого доробку провідних майстринь с. Крупове Дубровицького району Рівненщини Уляни Петрівни Кот, Ніни Мусіївни Дем'янець, Ольги Миколаївни Придюк, Ніни Михайлівни Рабчевської та майстрів молодшої генерації, проаналізовано художні здобутки в цьому виді національного рукомесла.

Значна частина матеріалу відображає процеси відродження, збереження і побутування серпанкового ткацтва в с. Крупове, переростання ткацтва з ремесла в художню творчість. Подано достатньо оригінальний візуальний ряд, який допоможе краще зрозуміти специфіку цього виду художньої діяльності та побачити зразки оригінальної художньої роботи.

Для працівників культури і мистецтва, майстрів народної творчості, учнів і студентів та усіх, хто цікавиться українським традиційним ткацтвом.

Рецензенти: професор Львівської національної академії мистецтв, Заслужений діяч мистецтв України Токар М. В., завідувач відділу етнографії КЗ «Рівненський обласний краєзнавчий музей» Рівненської обласної ради, Заслужений працівник культури України Українець А.М.

Редактор – завідувач кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету, проф. Виткалов В. Г.

Рекомендовано до друку КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» Рівненської обласної ради

Відповідальний за випуск Васечко Ф. Ф.

ISBN

© Костюк Л.К., Букайло У.А., 2015 р.

© КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» Рівненської обласної ради

Ще одна сходинка на шляху до національної культурної ідентифікації

Специфічною ознакою сучасного життя є повернення українського народу до своїх витоків, намагання зрозуміти сутність того, що відбувається з країною, які мають бути подальші кроки держави і її населення в умовах сьогодення. Адже розуміння сучасних проблем, – це і зміна ставлення до них, і активізація власної участі у тих соціально-культурних перетвореннях, які розгортаються сьогодні в країні. І в таких випадках українці завжди зверталися до історії, яка має чимало прикладів тотожної організації своєї життєдіяльності та національного патріотизму в складний для них час.

Звісно, що в одну і ту ж саму річку не можна увійти двічі, однак ще раз поглянути на своє минуле, спробувати віднайти в ньому щось таке, що стане добрим прикладом для власної самоорганізації, допоможе повірити в себе – хіба це не варте уваги?!

Книга, що знаходиться в руках читача, є одним із творчих намагань представників педагогічного складу західноукраїнської інтелігенції відновити в пам'яті старшого покоління минулий культурний досвід, що чимало сотень років побутував на наших землях. Мова в ній йде про унікальний вид декоративно-ужиткового мистецтва – поліський серпанок – вид художнього ткацтва, з яким пов'язана минула слава північних районів Рівненщини.

Характерною ознакою цієї книги є також і її документальність, знання авторами специфіки життєдіяльності краю, носіїв його культурної спадщини, ментальних ознак цього населення загалом. Але головне в ній – бажання авторів, які значною мірою причетні до окреслених у виданні питань своїм народженням та різноплановою участю у функціонуванні традиційної культури північних областей Рівненщини, донести до чита-

ча оригінальну спадщину своїх земляків, розкрити в цій книзі все те, що чимало років зберігалось і культивувалось на цих історичних землях України.

А для молоді книга стане черговим нагадуванням про минулу славу наших предків, здоровий спосіб життя, безліч звичаїв і обрядів пов'язаних із художньою працею, формою збереження національно-культурної традиції і просування її в світовий культурний простір, оскільки ми цікаві світовій спільноті лише своїм духовним розмаїттям. І саме це активне культурне розмаїття й повинно стати потужною формою протидії глобалізаційним викликам, що активно розвивають наше духовне середовище. І саме воно повинно зберегти українців як оригінальну національно-культурну спільноту.

Побажаю усім, хто читатиме цю книгу, відчутти щире бажання авторів долучитися до збереження й пропагування наших національно-культурних ознак, які завжди нагадуватимуть про край, його працьовитих людей, що своєю повсякденною працею творять оригінальну сторінку вітчизняної історії.

Сподіваюся, що ця книга, а надто вдало підібраний авторами візуальний ряд, допоможе усім, кому не байдужі регіональні культурно-мистецькі проблеми, краще пізнати Рівненщину і стане ще однією сходинкою на шляху розбудови культурного майбуття нашої держави.

Сергій Виткалов – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри культурології і музеєзнавства Рівненського державного гуманітарного університету, член Національної Спілки журналістів України

Історико-краєзнавча література

Костюк Лариса Кіндратівна
Букайло Уляна Антонівна

За ред. проф. Виткалова В. Г.

Художнє оформлення : О. С. Мойсюк
Комп'ютерний набір та верстка :
С.Я. Герасимчук

Світлини : Ревук Р. Р., Виткалов С. В, Букайло У. А.

Здано до набору – 2015 р.
Підписано до друку – 2015 р.
Формат
Папір офсетний
Друк. арк. -
Обл.- вид. арк. –
Наклад – 300 прим.

33000, с. Корнин
ПП «Микола Дятлик»
Т.